

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

Upravištvo:

Sodna ulica št. 6.
Telefon št. 26.

Bančun kr. pošl. št. urada 11842

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . . 180 K
mesečno 15 „
za zased. ozemlje . 300 „
za inozemstvo. . . 400 „

Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . . 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (58 mm) . . 1 „

Mi vstajamo.

Ljubljana, 9. septembra.

Odkar posluje v Celovcu plebiscitna komisija, dviga celovško nemštvo glavo: zares, nerazumljiva je ironija usode, če nemštvo nosi rešitev zbor angleških in francoskih oficirjev. Za Italijane se ne čudimo. Oni zažigajo ogenj krog širnih granic Jugoslavije, kjer se more vneti.

Po nekaterih manjših sunkih prišli so glavni zahtevki: odstranitev vojaštva iz cone A, odprava nadzorov na podlagi agrarne reforme, omejitev orožništva, Nemcem ugodna razlaga čl. 50 b) in c) mirovne pogodbe.

Danes, 10. t. m., je važen dan za jugoslovnski Korotan: plebiscitna komisija je 1. t. m. zaključila, da mora ta dan poslednja šajkača ven iz cone A. Naš koroški narod, enkrat že kruto iznenaden od avstrijske invazije, je zopet sam. Tačas pa se mu je duh okrepil, on je spoznal moč Jugoslavije, on se zanašal nanjo. Nam za plebiscit ni treba pritiska, ne bajoneta. Vendar ne verujemo Nemcem, da ostanejo mirni.

Pri Beljaku stoji italijanska brigada. Stoji na avstrijskih tleh, na tleh suverene države, ki je z Italijo že ratificirala mir. Čemu torej to vojaštvo?

Pri Livio Borghese, ki je v zastopstvu nemških interesov dostikrat ognjevitjeji nego sam dunajski kabinet, je izjavil: *Jadransko vprašanje bode morča na Koroskem rešeno!*

Da, razumemo! Jadransko vprašanje se rešuje istočasno tudi pri Debru, na bolgarski granici in tudi v — Celovcu. Sodnik Borghese je v resnici stranka.

Italijanska brigada preži vzhodno Beljaka ob naši granici. Ona čaka trenutka, ko bo mogla prav neodložno udreti v cono A. Od jutri nadalje ima to upanje.

Jugoslovnski delegat Jovanović se vrača iz Beograda z obširnimi pooblastili. 10. septembra je kritičen dan, ki pokaže, da naša država dela samostojno politiko. Naša vojska mora ostati v Korotanu, dokler mu proti zavrtni protivnik!

Kdor se spomni, kolikokrat smo se v koroškem vprašanju diplomatski udali naročilom tujcev, koliko smo zaradi tega izgubili, ta se raduje, ako bo 10. septembra in naslednji dnevi začetek samostojne politike, začetek odpora proti papirnemu diktatorju. Tako politiko bo razumel ves narod, ki bo solidarno stal za svojo vlado, pa naj pride, kar hoče.

Bolgarija in Jugoslavija

Beograd, 9. sept. (Izv.) Današnja „Politika“ pričbuje razgovor z bolgarskim poslanikom v naši državi drjem. Todorovom. Todorov je izjavil, da je prišel v Beograd, da vzpostavi diplomatske odnose med Bolgarsko in Jugoslavijo in da otvori novo ero prijateljstva med obema državama. Sedanje vodilne bolgarske državnike vodijo le iskreni nameni, vstopiti v čim tesnejšo zvezo z Jugoslavijo. Ministrski predsednik Stambulinski je leta 1914., ko je bil aretiran zaradi osumljenja srbofilstva izjavil, da ni ne Bolgar ne Srb ampak Jugosloven. Glede vpadov bolgarskih komitašev na jugoslovnsko ozemlje je Todorov izjavil, da v Sofiji teh komitašev ne smatrajo za politične agitatorje, ampak za čisto navadne roparje. V tem zmislu namerava tudi v kratkem predložiti beograjski vladi poseben spis. Kar se tiče izvedbe mirovne pogodbe, sklenjene v Neuilly, je Todorov naglašal, da je Bolgarska že večino vpljenega materijala naši državi vrnila, kar pa še ni, se v kratkem zgodi.

Pred meščansko vojno v Italiji.

Carih, 8. sept. „Neue Zürcher Zeitung“ javlja iz Milana: V Turinu se vrši provizorna mobilizacija. Letala se dvigajo iz neznanih vzrokov. Vladi ne preostaja nič drugega, kakor da izvrši vse priprave zaradi možnosti meščanske vojne. Na križiščih cest stoje topovi. Čete v vojašnicah so pripravljene na odhod.

Milan, 7. septembra. Kakor poročča „Secolo“, so se v Cremoni spopadli socialisti in fašisti. Ko so fašisti napadli tiskarno socialističnega lista „Eco del Popolo“, sta bila dva fašista ubita, predsednik socialistov pa je bil hudo ranjen.

Milan, 8. septembra. „Corriere della Sera“ javlja, da so oboroženi kmetijski delavci v provinci Palermo nasilno razlastili malone vsa veleposvetva. V Lombardiji je proglašeno obsedno stanje.

Milan, 7. septembra. Kovinski delavci so sklenili, da bodo do 10. t. m. počakali, potem pa zapustili tvornice. V ponedeljek je bilo mesto brez električnega toka. Cestna železnica ni vozila.

Basel, septembra. (Izvirno.) Konflikt v italijanski kovinski indu-

Krvavi dogodki v Trstu. Ponovni izbruh splošne stavke.

Trst, 9. sept. (Izv.) Od večeraj popoldne, odnosno danes ponoči se nahaja Trst zopet v generalni stavki in položaj se je opasno poslabšal. Kakor znano, so bili v torek socialistični delegati po konferenci s comandatorom Mosconijem proglasili konec generalne stavke; Trst je večeraj dopoldne že zopet dobival normalno lice. Popoldne se je vršil pogreb pri zadnjih spopadih ubitega delavca. Pogreba so se udeležile delavske organizacije v velikem številu. Na poti proti pokopališču so naenkrat navlile na pogrebni sprevod tolpe oboroženih fašistov, ki so metale v korakajočo množico in na rakev veliko kamenje in petarde. Nastala je nepopisna panika. Rakev je padla na tla, razjarjena množica je navalila proti fašistom in ulice so bile prizer divjih spopadov. V tem momentu so prihitali močni oddelki vojaštva in karabinerjev. Naglo zapored je bilo slišati tri salve in v divjem kriku je planila množica na vse strani. Na ulici so obležali trije mrtvi in 23 ranjenih, sami delavci, udeleženci sprevoda.

Kakor blisk se je raznesla vest po Trstu. Socialistični delegatje so se sestali in so ponovno proklamirali generalno stavko. Ob 5. uri se je ustavel ves tranvajski promet. Povsod so delavci zapuščali delo, obstal je vodovod in ko je napočila noč, še bilo mesto zopet zavito v temo. Še tekot noči je stavka postala popolna. Železnica je ustavila svoj obrat, mornarji in mašinisti so zapustili parnike in Trst je danes popolnoma mrtel.

Moskva, 9. sept. Frontno poročilo z dne 8. t. m.: Severno od Brest Litovskega so dosegle naše čete reko Ljesno. Južno-vzhodno od mesta se vrše srditi boji. V odseku Vladimir Volynskij smo izpraznili pod pritiskom sovražnika Grubeszov in smo se utrdili na desnem bregu reke Buga. Pri Lvovu se razvijajo huči boji. Po dopolnilnih poročilih s Kavkaza so se na obali Azovskega morja rešili pod varstvom tujih vojnih ladij zadnji ostanke Wranglove armade, ki smo jo skoraj popolnoma uničili.

Rusko-poljska vojna.

Varšava, 9. sept. Frontno poročilo z dne 8. t. m.: Na litvanskih frontah je položaj neizpremenjen. Južno Grodna so naše čete zasodle Krymki. Zapovedani protinapad pri Gnodorowu nam je pripomogel, da smo zasodli Kmikynizce in prekoračili reko Swirz. Naši oddelki prodirajo proti Gnili Lipi.

London, 9. septembra. Po poročilih, ki so dospela iz Varšave, upa poljska vlada skleniti v Rigi promirje v enem tednu, končinoveljavni mir pa v enem mesecu. Delegacija odpotuje v Rigo dne 12. t. m., ter ima najširša pooblastila.

Madžarska provokacije na naši granici.
Zagreb, 9. septembra. „Jutranji List“ javlja iz Pečuha: Zadnje dni se opaža na meji močno gibanje madžarskih čet. Dognano je gibanje čet proti Bajji, Pečuha in Barcu. Na našem ozemlju so prijeli več agentov, ki pripadajo sovunističnemu madžarskemu društvu „Probujeva Madžarska“.

Budinpešta, 9. septembra. Državni upravnik je sklenil ustanoviti generalni štab. Namerava obnoviti tu-dni vojne šole.

Sestanek Trumbiča in Sforze.

Beograd, 8. septembra. „Politika“ javlja: V parlamentarnih krogih se trdi, da je italijanski minister za zunanje zadeve grof Sforza ponudil našemu ministru za zunanje zadeve dr. Trumbiču direktna pogajanja za rešitev jadranskega vprašanja. Ta pogajanja se bodo vršila na našem ali italijanskem ozemlju blizu meje in se bodo začela med 15. do 20. t. m., torej po sestanku francoskega in italijanskega ministrskega predsednika v Aix les Baines, toda pred sestankom italijanskega senata. Tudi se trdi, da se bo zaradi teh predhodnih razgovorov zaradi direktnih pogajanj vrnil dr. Trumbič v Beograd šele 11. t. m.

Regant se ženi.

Beograd, 9. septembra. (Izvirno.) Regent se je sestel v Parizu s princem Arzenom, princem Pavlom in princesinjo Jeleno. Princ Gjorgije, ki se zdravi v Švici, rodbinskemu sestanku ni prisostoval. Potrjuje se vest, da se namerava prestolonaslednik poročiti. Ena verzija pravi, da bi imela postati jugoslovnska vladarica neka angleška princesinja, po drugi verziji pa najstarejša hčerka italijanskega kralja, princesa Jolanda. (Glej naše domače vesti. Ur.)

Pseudonadzorniki

Ljubljana, 10. septembra. V današnji seji drželne vlade je prišlo do ostrih konfliktov med SLS in JDS, zaradi okrajnih šolskih nadzornikov. Dr. Brejc je grajal izjavo dr. Zervjava, da se ukazom od nekompetentne osebe ni treba pokoriti. Dr. Zervjav je poudarjal, da nastopa v silobranu proti očitnemu nasilju, pseudonadzorniki so od ministrstva že anulirani. Nato se je razpravljalo o predlogih za izpremembo občinskega volilnega reda. Do soglasnih sklepov ni prišlo glede izpremembe § 15.

Proga Maribor-Ljutomer.

Maribor, 10. sept. Pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo zaradi otvoritve prometa na progi Maribor-Ljutomer so začasno prekinjena. Avstrija na podlagi mirovne pogodbe zahteva kot kompenzacijo otvoritev tranzita iz Gradca in Št. Pavla v Celovec. Pogajanja se od nemške strani komplicirajo. Upati pa je, da kljub temu pridejo do uspešnega zaključka.

Verni o dogodkih na Hrvatskem.

Beograd, 9. septembra. (Izvirno.) Na današnji seji Narodnega predstavništva je odgovarjal ministrski predsednik dr. Vesnić na upit o nemirih na Hrvatekem in je prečital vse depeshe, katere je prejel o teh dogodkih. Zanimivo je, da je izpustil depeshe bana dr. Laginje, ki se glasi: „Zaklinjam Vas, pošljite vojaštvo.“

Novo predsedništvo Narodnega Predstavništva.

Beograd, 9. septembra. (Izvirno.) Na današnji seji Narodnega predstavništva so se vršile volitve predsedstva. Za predsednika je bil izvoljen radikalec dr. Stanojlo Vukčević ki je dobil 150 od 170 glasov, za podpredsednika pa poslanec Adolf Ribnikar s 134 glasovi. Kakor se čuje, slovenski klerikalci niso zanj glasovali. Za zborničnega tajnika je bil izvoljen s 129 glasovi don Segvič. Za namestnike v državnem odboru so bili izvoljeni dr. Pečič, dr. Polić in dr. Bon. Prihodnja seja Narodnega

predstavništva bo jutri ob 4 uri pop. Na dnevnem redu je mirovna pogodba z Madžarsko.

Beograd, 9. septembra. (Izvirno.) Državni odbor je sklican za ponedeljek 13. septembra k prvi svoji seji, na kateri se bo določevalo število mandatov za vsako okrožje.

Razprava o proračunu.

Beograd, 9. septembra. (Izvirno.) Finančni odbor je imel danes dopoldne sejo, na kateri je razpravljalo o državnih trošarinah. Pričetkom debate je predlagal poslanec dr. Erezigar, da naj se državna trošarina plačuje v srebru in ne v zlatu, kakor je določeno v proračunskem finančnem načrtu. Odbor je sprejel ta predlog. Nadalje se je razpravljalo o trošarini za sladkor. Proračun določa trošarino v znesku 20 dinarjev na kilogram. Finančni odbor je znižal trošarino na 1 dinar. Tekom nadaljne debate se je zahtevalo, da se trošarina na olje popolnoma odpravi. Debatu je prišla do točke, ki govori o trošarini na električno razsvetljavo. Pri tej točki je zahteval dr. Brezigar, da se tudi ta trošarina odpravi ter utemeljeval svoj predlog s tem, da za slučaj, če ostane trošarina na razsvetljavo, ni pričakovati, da bi se elektrarne, osobito falska, mogele razviti. O tej stvari se bo sklepal jutri dopoldne, ko se bo nadaljevala razprava. Na pivo je določena trošarina 40 para (K 1.60) na liter, na kavo 2 dinarja na kg, na šumeča vina 6 dinarjev, za likerje 8 dinarjev na liter.

Boljševiški kongres vzhodnih narodov.

Moskva, 9. septembra. Po poročilih iz Bakuja je bil dne 2. septembra v navzočnosti 1800 odposlancev otvorjen kongres vzhodnih narodov. Za predsednika je bil izvoljen Sinovičev, za častnega predsednika Ljenin in za častne člane Trockij, Kadek, Bela Kun in Radek, kakor tudi zastopniki zapadnih narodov so se kongresa osebno udeležili. Kirgiški sovjet, ki se je sestel v Astrahanu, je onoglasno sklenil, podpirati sovjetsko rusko vlado v njenem boju proti Poljakom in generalu Wranglu.

Klerikalci in proračun

Beograd, 9. septembra. (Izvirno.) Na današnji seji ministrskega sveta je minister Kukovec vprašal ministrskega predsednika Vesniča ali je res, da mu je Jugoslovnski klub izročil protest proti proračunu in kako stališče je proti temu zavzel. Vesnić je odgovoril, da so mu klerikalci res izročili tak protest, da pa jih je opozoril, da je proračun podpisal njihov predsednik Korošec in da je Jugoslovnski klub vezan na besedo svojega voditelja. Klerikalci so nato izrecno pristali, da je Vesničeva interpretacija pravilna in so zapustili ministrskega predsednika uverjenega, da bodo gladko akceptirali proračun.

Razna brzojavna poročila.

Rim, 9. sept. (Izv.) Sedanjni patres v Toscani je eden najhujših v zadnjih letih. Krajji Vivizzano, Soleria, Monti, Pieme di Fosciamo in mnogo drugih manjših vasi je popolnoma porušenih. Dosedaj je nad 300 ljudi mrtvih, okoli 100 ranjenih. Materijalna škoda gre na milijone. Na tisoče družin je brez strehe. Kralj, prefekti prizadetih občin, kardinal Majji in nadškof iz Pize so odpotovali na lice mesta.

Ptuj, 9. septembra. (Izvirno.) Danes se je tu ustrelil vodja magistralnega urada Meža.

Beograd, 9. septembra. (Izvirno.) V agrarnem ministrstvu so izvršena imenovanja agrarnih okrožnih komisarjev.

Sodnik je bil Anglež John Lewis, ki je bil Cehom znan iz neke tekme v Pragi...

Po svetu.

Barvaste fotografije. Imejatelj francoske filmske tovarne Leon Gaumont je izpopolnil svoj izum barvaste fotografije...

Najstarejši mož na svetu je menda Kurdijanec Zora, ki je letos dovršil 145 let...

Gambettov pepelnik v panteonu. Povodom 50letnice tretje francoske republike objavlja francoski uradni list razglas, s katerim se odreja, da se pepelnik s srcem Leona Gambette z vsemi častmi prepelje v panteon...

Temešvar zaprt. Kakor znano, je rumunski parlament te dni sprejel zakon o zameni krunice z leji. Vsi tega je bil v Temešvaru proglašen splošen štrajk...

Rdeča zarja. Brezlični brzovjati poroča iz Helsingfors, da se je v kronsštadskem pristanišču na krovu sovjetske vojne ladje "Rdeča zarja" prijetila eksplozija...

Svetovni ženski parlament. Prihodnji mesec se vrši v Kristijaniji na Norveškem eno največjih ženskih zborovanj...

Tolstojeva hčerka obsojena na smrt. Revolucionarno sodišče v Moskvi je obsodilo na smrt vse člane takimenovanega "Taktičnega centra" razen kneza Prusova...

Majci kožni so dragi. V neki stari pravljici se pripoveduje, kako je neka premetena mačka obogatela svojega gospodarja...

Velika defravdacija v Budimpešti. V valutnem oddelku ogrske splošne kreditne banke v Budimpešti so prišli na sled velikanske defravdacije...

Velika plavalna tekma za prvenstvo Slovenije se vrši v nedeljo, dne 12. septembra, na prostori ljubljanskega športnega kluba na Ljubljani...

Ilirija - Varaždinski športni klub. V nedeljo, dne 12. sept., se vrši na prostoru Ilirije ob 1/218. uri nogometna tekma med Varaždinskim športnim klubom in Ilirijo...

Vprašanje valutne politike.

Poročali smo o konferenci, sklicani na iniciativo beogradske borze, ki je konstatirala nevzdržno stanje v devizni trgovini...

Z uvedbo kontrole čekov so zgubila mednarodna plačilna sredstva mnogo možnosti spekulacije...

Pregledovanje čekov. Kancelarija Generalnog Inspektorata Ministarstva Financija z dne 26. avgusta 1920 javlja kontrolo čekov...

Križa češke tekstilne industrije. Znano je, da so Čehi lansko leto kupili 80.000 bal pavole za svoje predilnice...

Češke pritožbe glede izvoza v Jugoslavijo in Italijo. Izvoz iz Čehoslovaške v Jugoslavijo in Italijo ima velike težave...

Češke pritožbe glede izvoza v Jugoslavijo in Italijo. Izvoz iz Čehoslovaške v Jugoslavijo in Italijo ima velike težave...

Ameriške investicije v Jugoslavijo. M. Ameriški narasča zanimanje za naše gospodarske in trgovinske prilike...

Argentinija. Argentinska vlada je sklenila, da se prodajo vse za lastno oskrbo nepotrebne zaloge sladkorja...

O novem predpisu za izvoz. takozvanega svobodnega kontingenta pšenice (15000 vagonov) smo poročali večeraj na drugem mestu...

Izvoz sladkorja iz Čehoslovaške. V prvem polletju 1920. so je iz Čehoslovaške izvozilo sladkorja v Francijo 902.533, v Anglijo 4500, v Italijo 94.350, v Švedsko 48.100, v Nemčijo 163.110, v Švico 210, v Rumunijo 12.980, v Bolgarijo 32.575, v Poljsko 28.274, v Madžarsko 68.810, v Turčijo 5000, v Avstrijo 238.000 metrskih stotov in končno 55.420 metrskih stotov sladkorja za industrijo...

Prevoz živin na naših železnicah. Kakor se "Narodni Politiki" poroča iz Beograda, je izdalo ministarstvo saobraćajna naredbo, po kateri veljajo za prevoz živin na naših železnicah znižani tarife...

Kupčija z žitom in moko je bila pretečeni in ta teden v Vojvodini slaba. Pšenica 730-740 povprečno za 100 kg, v Osijeku 745-750 K. Koruza gravitira v inozemstvo (340 kron 100 kg franco postaja tovarjenja)...

Koliko dražje je življenje v posameznih evropskih državah? Pariški "Soir" pravi, da je Belgija najdražja. Kako so zračnili te procente, ne poročajo, vendar so številke prav zanimive...

Carinski dohodki. V času, ko nam manjka temeljnih statističnih podatkov začeni od števila prebivalstva pa do vseh ostalih podatkov našem gospodarstvu in trgovini...

Zagreb. Današnja borza je bila razmeroma mirna. Nekateri tečaji so padli, drugi so porastli. Ponudb je bilo malo, zato je bilo tudi malo zaključkov...

Dunaj, devize v prostem prometu: Zagreb 253 do 273, Budimpešta 99 do 109, Praga 424 do 450, Varšava 102 do 114, dinar 1050 do 1100, dolar 245, lira 1150, lej 530, rubelj 280, marka 537 do 543, francoski franki 1775, švicarski franki 4125 do 4130, funti 865. Efekti:

Table with exchange rates for various currencies and goods like wheat and flour.

Zürich, devize: Berlin 11.80, Holandska 193, Nework 609, London 21.53, Pariz 41.50, Milan 26.60, Brusel 44, Kopenhagen 88, Stockholm 123.30, Kristijanija 88.25, Madrid 90.80, Buenos Ayres 235, Praga 9.60, Beograd 23, Zagreb 5.75, Dunaj 2.65, žigosani 2.40, Budimpešta 2.60.

Beograd, valute: funti 95, francoski franki 180, lira 123 do 123, dolar 35, lej 57.50, marka 52.50, lej 41.40, avstrijske krome 10.60. Devize: London 94.50, Pariz 180, Rim 120, Praga 43, Dunaj 9.85.

Table titled 'Vremensko poročilo' showing weather forecasts for Ljubljana and other regions.

Table with weather data for various locations including temperature, wind, and precipitation.

Table with weather data for various locations including temperature, wind, and precipitation.

Table with weather data for various locations including temperature, wind, and precipitation.

Table with weather data for various locations including temperature, wind, and precipitation.

Table with weather data for various locations including temperature, wind, and precipitation.

Table with weather data for various locations including temperature, wind, and precipitation.

Table with weather data for various locations including temperature, wind, and precipitation.

Table with weather data for various locations including temperature, wind, and precipitation.

Socialna politika.

Usoda invalidov, vojnih vdov in sirot. Ministrstvo za socialno politiko je zbralo točne podatke o številu invalidov, o rodbinah padlih vojakov, o vojnih sirotah in sploh o vseh osebah, ki so bile v vojni oškodovane...

Koroško narečje, narodni značaj in pozija.

(Konec.)

Naj priobčim v karakteristiko in tudi zaradi spoznanja koroškega dialekta nekaj kitic koroških narodnih pesmi iz znane zbirke prof. Ivana Scheinigga, ki pa ni konsekventna, in tudi kar se tiče pravilne zabeležbe teksta vzorne zbirke koroških napevov Oskarja Deva in Zorka Švikaršiča:

- 1.) Tam dov za Dravó
Lep' tice pojó,
Rasťjo rože noj vries
Iapo dečle so vmies.
(Podkrnos — Švikaršič.)

- 2.) Polječe je dra zaleno,
Rožice so razcvetlene,
To je pa en žvahten cvet,
Je poduoba mvdaih let.
(Bistrica Ziljska — Dev.)
- 3.) Mora Dravca usahnti
Noj črno morjé,
Prej da bom pustur
Jaz mojo daklé.
(Podjunsko — Scheinigg.)
- 4.) Saj še tice pojó,
Ko čriez gmajuco lato
Kaj bi puabi kna peli,
K' iz vés domu hrado.
(Celov. okol. — Scheinige.)
- 5.) Pojdam u rute,
Oj tam, čier je mraz,
Čier je moj socej,
Oj tam s'm pa jaz
(Rož — Dev.)

- Ena lepša in nežnejša kot druga!
Ali pa tudi veselejše:
- 1.) Pod Humberščem brodom
Ta Dravca šumi,
Moj puabič je ribič
Pa ribe vovi,
Pa kravco pomovze,
Pa mlíko scedi,
Pa postelj postelje,
Pa notre leži.
(Podgorje — Scheinigg.)
 - 2.) Unkraj Drave
So dečle rjave,
Semkaj Peče
So bevordeče.
(Podjunsko — Scheinigg.)
 - 3.) Ti šembrani petelin,
Da te oru ni zvez,
Ki si tri urce
Prezgodaj zapev.
(Ziljsko — Dev.)

- 4.) Al jes pobič na pvaninco grem,
Jan liep zalán kvabčoč gore diem,
Tri kribe parete (peresa) cu-le
Da te kne-be dečva sram. [mam,
(Ziljska Bistrica — Dev.)
- 5.) Rožekarji mi
Smo dro luštni ljudi,
Mamo skravžane vase
Pa črne oči.
(Rožek-Rož — Švikaršič.)
- 6.) Se pa Bistr'ca pišče (kipi)
Noj Dravca gre v sriž,
Pa moj puebič tam vriska
K na mora sa (sem) čriez.
Kob' le puebič to Dravco

Prepvavate znou,
Bi že davno te liepši
Horjančico mou.
(Švikaršič.)

Blagi in nadarjeni slovenski rod
na Koroškem, ki hraniš take bisere
svoje poezije — dokaze svoje kultur-
ne moči —, ne moreš in ne smeš pro-
pasti pod jarmom tisočletnih tvojih
tlačiteljev. Svobodno in zmagonosno
se dviga zopet tvoja samosvoja sila,
kakor pred stoletji, ko je bil tvoj je-
zik na dvorih in gradovih prvi. Ciril-
Metodovi kresovi gorijo, Gosposvet-
ski Zvon doni: Slovenski Korotan na
dan!

Lastnik in izdajatelj
Konzorcij „Jutra“.
Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Mali oglasi.

Hrvatski Drvočrtač, je čini stručni list u Jugoslaviji. Izlazi svakog 1., 10. i 20. u mjesecu. Suradjuju naši prvi stručnjaci. Pret-plata godišnje K 120— ili 30 Dinara. Adre-sar industrije drva. Cijena K 20— ili 5 Dinara. Zagreb, Strossmayerjova ulica br. 6.
101 10-3

Po zelo znižani ceni nova **dvokolesa**, plašči, in vsakovrstni deli, kar-bidne svetilke, gorilci itd. Sprejmejo se v popravilo dvokolesa in razni stroji pri **BATJELU**, Ljub-ljana, Stari trg št. 28. 67 10-6

Zaboje in kante od ameriškega petroleja in kupi **Sover & Komp.**, Ljubljana, Wolfova ulica. 96 10-3

Ure, žepne, popravlja nasproti glavne pošte **F. Čuden Sin**, urar v Ljubljani. 91 10-5

Kupim malo hišo v okolici mesta. Ponudbe pod „Pen-sionist“, Trbovlje IL 108 3-1

Večja množina časopisnega pa-pirja se proda po ugodni ceni. Naslov se izve v upravi „Jutra“, Sodna ulica št. 6.

Urna in zanesljiva ženska, ki se v Ljubljani dobro spozna, dobi lep posrtnski za-služek. Zglaš naj se v upravni tvi „Jutra“.

Abiturijent realke z dobrimi izpriče-vali, želi vstopiti v primerno službo, najraje v denarni zavod. Znanje srbohrvaščine, rusčine in nemščine. Ponudbe je staviti pod „Vztrajnost“ na upravništvo „Jutra“. 88 4

Kolporterja za Moste in Vič sprejme uprava „Jutra“, Sodna ulica št. 6.
Urne in zanesljive raznašalke sprejme uprava dnevnika „Jutra“, Sodna ulica št. 6.

Zahtevajte v kavarnah, gostilnah, brivnicah in javnih lokalih **„JUTRO“**

Poziv na organizacijo hišnih posestnikov v kraljevini!

Pretekla so že skoro štiri leta, odkar se nad našo imovino in našimi družinami vrši teror in samolostno pravo na podlagi od vlade izdanih naredb, s katerimi se kršijo in gajo imperativne odredbe ustave in zakonov te zemlje, ker se jim ne priznava, nego popolnoma jemlje pravo zasebne lastnine.

Mi nimamo miru niti v svojem rojstnem domu, kjer žimo s svojo obitelji, odvzeta nam je vsaka pravica razpolaganja z našo imovino, na hišne posestnike pa se nalagajo vedno vsi večji državni davki in do-klade, in mi stojimo pred neizogibnim propadom, ker svojih domov ne moremo več niti vzdrževati niti popravljati.

To zlo utegne trajati skozi leta, ako sami ne bomo stopili najenergičneje in takoj na branik našega prava, ki nam je z ustavo in zakonom asigurovano.

Da bi se pristojilo k popolni organizaciji hišnih posestnikov v celi kraljevini, se je po inicijativi uprave zveze beogradskih hišnih posestnikov dne 15. avgusta t. l. v Kazini v Beogradu vršila skupna konferenca, na kateri so bili tudi delegati ostalih zvez in društev hišnih posestnikov iz kraljevine, na kateri se je sklenilo, da se bodo v več večjih mesih države sklicali shodi in se bo protestiralo proti nezakonnosti, ki se vrši nad pri-vatno posestjo državljanov, in pri tej priliki se bode sklenilo organizirati tudi v drugih mestih ališne organizacije hišnih posestnikov, kjer še ne obstoje.

Določil se bo zlasti sporazum tudi v tem, kakšno stališče bodo zavzeli hišni posestniki v državi o priliki bodočih volitev v Narodno predstavništvo in za kake zastopnike bodo glasovali.

Pridite vsi brez izjeme na skupščino, ki se bo vršila **v sredo dne 15. septembra 1920 ob 4. uri popoldne v veliki dvorani hotela „Union“ v Ljubljani.**

Iz mesta Ljubljane, njega predmestij ter okolice naj pride na ta velevažni stanovski obrambni shod prav vsak hišni posestnik, ne gledé ali je že naš član ali ne; iz vseh mest in večjih krajih Slovenije pa naj se odpošlje vsaj večja deputacija in ravno isto naj napravijo obstoječa društva hišnih posestnikov. Vsako društvo in mesto pa določi po enega ali dva zastopnika, ki se gotovo udeležijo skupne seje isti dan **ob 11. uri do-poldne v verandi hotela „Union“**, na kateri ustanovimo in odobrimo že pripravljena pravila „Pokrajinske zveze hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani“.

Shoda se udeležijo odposlanci iz Srbije in Hrvatskega in so nanj po-vabljeni gospodje narodni poslanci in vladni zastopniki.

Hišni posestniki! Z uprav mnogobrojno udeležbo pokažimo in jasno povejmo, da je konec naše potrpežljivosti in brezpravnosti in da ne za-htevamo nič več in nič drugega, kakor nam po ustavi in po zakonu za-jamčene pravice.

109 **Zveza in Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.**

MARIJA TIČAR **Tovarniška zaloga**
= Ljubljana = **šolskih potrebščin,**
Šelenburgova ulica. **papirja** 110 1
in razglednic.

„JADRAN“
d. z. o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9
ima v skladišču in oddaja po najnižjih cenah:
Pšenično in koruzno moko, koruzni zdrob, pšenico in koruzo v zrnju, oves, koruzo za krmo.
Sladkor, ameriški rjavi v vrečah in beli češki v kockah, kavo, olje, sir, sol, riž, vžigalice, milo.
21 104-6

Razpis. Pri mestni elektrarni in vodovodu v Postojni se razpisuje mesto obratovodje.

Prosilci za to mesto morajo dokazati: 1.) da so popolnoma praktično izveščani pri Dieselmotorjih in elektrarniških napravah; 2.) da so popolnoma sposobni voditi samostojno ves elektrarniški in vodovodni obrat; 3.) da so z dobrim uspehom že opravljali enako mesto.
Prosilci naj poleg tega navdejo tudi starost in sedanje službovanje. Stanovanje, kurjava in razsvetljava prosto. Plača po dogovoru. Služba stalna. Oženjeni z nekoliko teoretično naobrazbo imajo prednost.
Prošnje je vlagati pod „Obratovodja“ do 10. septembra 1920 na upravo „Jutra“.

Mestno oskrbnništvo v Postojni.

Dobrega in zanesljivega akviziterja ki je že vpeljan pri tvrdkah, sprejme takoj uprava „Jutra“.

Naročajte in širite sledeče leposlovne knjige:

Dostojevskij-Lavstik: Besi. Roman v IV. delih. Broš. 36 K, vez. 46 K, po pošti pripor. 4 K 60 v več.
Goncourt-Pastuškin: Dekle Eliza. Roman. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v več.
Cervantes-Sorli: Tri novele. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v več.
Shakespeare-Zupančič: Sen kresne noči. Broš. 22 K, vez. 28 K, po pošti 1 K 80 v več.
Ante Delbajak: Solnce in senca. Broš. 10 K, vez. 14 K, po pošti 1 K 80 v več.
Štritarjeva antologija. Uredil dr. Iv. Prijatelj. Broš. 18 K, po pošti 2 K 60 v več.
Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. I. zvezek broš. 18 K, po pošti 3 K 60 v več, II. zvezek broš. 22 K, po pošti 3 K 60 v več.

Knjige se naročajo pri založništvu:
Tiskovna zadruga v Ljubljani,
Sodna ulica 6. 66 6

M. Kuštrin
Ljubljana, Dunajska cesta 20,
Podružnica Maribor, Jurčičeva ulica 9
16 13-7 **priporoča**

Pneumatike za auto in kolesa
ter vsake vrste gumijevе predmete, izolirane
žice za električno napelavo,
elektrotehnični material po najnižjih cenah.
Telefon št. 470.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani
Ustanovljena leta 1881. **obrestuje hranilne vloge po čistih: 3%** Ustanovljena leta 1881.
brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.
Kredit vseh vrst. Hranilne vloge K 70,000.000. Takoči račun. 1 11-4